

Оценяване на трудността на ендодонтските случаи според **AAE** *(American Association of Endodontists)*

Нива на трудност:

1. **Минимална трудност** – Преоперативното състояние показва рутинна сложност (неусложнен случай). При тези случаи са отбелязани само фактори, които спадат в графата „Минимална трудност“ от долупоказаната таблица. Постигането на предвидим резултат от лечението би трябвало да е възможно от компетентен общопрактикуващ дентален лекар с ограничен опит.
2. **Умерена трудност** – Преоперативното състояние е усложнено, показващо един или повече фактори, към графата „Умерена трудност“. Постигането на предвидим резултат от лечението би било предизвикателство за компетентен, опитен лекар.
3. **Висока трудност** – Преоперативното състояние е особено усложнено, показващо няколко фактора, спадащи към графата „Умерена трудност“ и поне един в графа „Висока трудност“. Постигането на предвидим резултат от лечението би било предизвикателство дори и за най-опитния лекар с богата история на благоприятни резултати.

Прегледайте Вашата оценка за всеки клиничен случай, за да оцените неговото ниво на трудност. Ако то надвишава Вашия опит и увереност, обмислете да насочите пациента към специалист-ендодонтист.

Критерии и подкритерии	Минимална трудност	Умерена трудност	Висока трудност
А. Съображения, свързани с пациента.			
Общомедицинска анамнеза	☐ Няма общомедицински проблеми	☐ Един или повече общомедицински проблеми	☐ Усложнено общомедицински състояние/ инвалидност
Анестезия	☐ Няма анамнеза за проблеми, свързани с анестезия	☐ Непоносимост към вазоконстриктора	☐ Трудно постигане на анестетичен ефект
Предразположение на пациента	☐ Отзивчив и услужлив	☐ Тревожен, но отзивчив	☐ Неотзивчив
Способност за отваряне на устата	☐ Няма ограничения	☐ Леки ограничения	☐ Значителни ограничения
Рефлекс за повръщане	☐ Няма	☐ От време на време при рентгенографии или по време на лечението	☐ Силен рефлекс, поради който се е наложило компромисно предишно лечение
Спешност на състоянието	☐ Минимална болка или подуване	☐ Умерена болка или подуване	☐ Силна болка или подуване
В. Съображения, свързани с диагнозата и лечението			
Диагноза	☐ Признаци и симптоми, съответстващи на познати пулпни и периапикални състояния	☐ Нужни са разнообразни диференциални диагнози на познати признаци и симптоми	☐ Объркващи и сложни признаци и симптоми; трудна диагноза ☐ Анамнеза за хронична орална/фациална болка

Рентгенологични трудности	☐ Минимална трудност при направата/интерпретирането на рентгенографиите	☐ Умерена трудност при направата/интерпретирането на рентгенографиите (висок под на устната кухина, тясно или ниско небце, наличие на палатинални и сублингвални торуси)	☐ Висока трудност при направата/ интерпретирането на рентгенографиите (наслагване на анатомични структури)
Позиция на зъба в дъгата	☐ Антериорни/премолари ☐ Лека инклинация (<math><10^\circ</math>) ☐ Лека ротация (<math><10^\circ</math>)	☐ 1ви молар ☐ Умерена инклинация (10-30°) ☐ Умерена ротация (10-30°)	☐ 2ри и 3ти молар ☐ Голяма инклинация (>30°) ☐ Голяма ротация (>30°)
Изоляция на зъба	☐ Рутинно поставяне на кофердам	☐ Нужна е обикновена преоперативна модификация преди поставяне на кофердама	☐ Нужна е обширна преоперативна модификация пред и поставяне на кофердама
Морфология на коронката	☐ Нормална запазена морфология	☐ Възстановяване с пълно покритие ☐ Керамично възстановяване ☐ Мостоносител ☐ Умерено отклонение от нормалната форма на зъба (микродонция) ☐ Зъби с обширно разрушение	☐ Възстановяването не засяга оригиналната анатомия ☐ Значително отклонение от нормалната форма на зъба (dens in dente)

Морфология на каналите и корените	☐ Без или с лека извивка (<10°) ☐ Заършен апекс (<1мм в диаметър)	☐ Умерена извивка (10-30°) ☐ Оста на коронка се различава от оста на корена; апикален отвор 1-1,5мм в диаметър	☐ Голяма извивка (>30°) или S-образна извика ☐ Мандибуларен премолар или anterioren зъб с два корена ☐ Максиларен премолар с три корена ☐ Каналът се разделя в средната или апикална трета ☐ Много дълъг корен (>25мм) ☐ Отворен апекс (>1,5мм в диаметър)
Изглед на каналите на рентгенографията	☐ Каналите са видими, с нормален размер	☐ Каналите и пулпната камера са видими, но с намален размер	☐ Неясни канали ☐ Каналите не са видими
Резорбция	☐ Не е налична	☐ Минимална апикална резорбция	☐ Обширна апикална резорбция ☐ Вътрешна апикална резорбция ☐ Външна апикална резорбция
С. Допълнителни съображения			
Анамнеза за травма	☐ Неусложнена коронкова фрактура на постоянни или временни зъби	☐ Усложнена коронкова фрактура на постоянен зъб ☐ Сублуксация	☐ Усложнена коронкова фрактура на временен зъб ☐ Хоризонтална коренова фрактура ☐ Алвеоларна фрактура ☐ Интрузия, екструзия или латерална луксация ☐ Експулсия
Анамнеза за предишно ендодонтско лечение	☐ Няма предишно лечение	☐ Предишен достъп с усложнения	☐ Предишен достъп с усложнения (напр. перфорация, праг, сепариран инструмент) ☐ Предишно завършено хирургично или нехирургично кореново лечение
Ендо-пародонтално състояние	☐ Няма или има леко съпътстващо пародонтално заболяване	☐ Съпътстващо умерено пародонтално заболяване	☐ Съпътстващо тежко пародонтално заболяване ☐ Зъби с пукнатини и пародонтални усложнения ☐ Комбинирани едно-пародонтално лезии ☐ Коренова ампутация, преди кореново лечение

Обобщена оценка за трудността на случая: минимална, умерена или висока